

17.9.2018

EOAK/1674/2018

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Jari Pirjola

OLESKELULUPAPÄÄTÖKSEN VIIPYMINEN

1 KANTELU

Kantelija arvosteli Maahanmuuttovirastoa viivyttelystä perhesiteeseen perustuvan oleskelulupahakemuksen käsittelyssä. Kantelijan mielestä asia tulisi käsitellä lain mukaan 9 kuukauden määräajassa. Nyt kyseessä olevassa asiassa oleskelulupahakemus jätettiin Suomen edustustoon Ankarassa 31.5.2017, mutta asiaa ei ollut vielä kanteluajankohtana ratkaistu.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta hankittiin Maahanmuuttoviraston 8.5.2018 päivätty selvitys. Saadussa selvityksessä todetaan muun muassa seuraavaa.

Kantelijan puoliso jätti oleskelulupahakemuksensa Suomen edustustoon Ankarassa 31.5.2017. Hakemuksen perusteena on hakijan perheside aviopuolisoonsa, joka on Suomen kansalainen. Asiassa esitettiin kiirehtimispyyntö, mutta Maahanmuuttovirasto arvioi 18.9.2017 ettei kiirehtimiseen ole perusteita. 7.12.2017 hakijaa pyydettiin varaamaan aika Suomen edustustosta suullista kuulemistä varten. Samalla hänen puolisoaltaan eli kantelijalta pyydettiin kirjallista lisäselvitystä. Hakijaa kuultiin suullisesti 23.1.2018 ja kuulemisesta laadittu pöytäkirja saapui Maahanmuuttovirastoon 30.1.2018.

Hakija on asian käsittelyn aikana useaan otteeseen omasta aloitteestaan lähettänyt Maahanmuuttovirastoon erilaisia lisäselvityksiä.

Ulkomaalaislain 69 a §:n mukainen yhdeksän kuukauden enimmäiskäsittelyaika on kantelijan puolison oleskelulupahakemuksen kohdalla ylittynyt noin kaksi kuukautta sitten. Lopullinen käsittelyaika ei ole vielä tiedossa, mutta Maahanmuuttovirasto pyrkii mahdollisuuksien mukaan pitämään ylityksen mahdollisimman lyhyenä.

Tässä tapauksessa enimmäisajan ylittyminen johtuu ruuhkaisesta työtilanteesta, eikä asiaan liity ulkomaalaislain 69 a §:n mukaisia poikkeuksellisia olosuhteita. Perhesideperusteisten oleskelulupahakemusten käsittelyaikoihin on kiinnitetty Maahanmuuttovirastossa erityistä huomiota ja hakemuksia käsittelevää viraston maahanmuuttoyksikköä on vuoden 2018 alussa vahvistettu tuntuvilla rekrytoinneilla.

Kantelijan puolison oleskelulupahakemuksen käsittelyaikaan nämä rekrytoinnit eivät kuitenkaan ehtineet riittävästi vaikuttaa. Maahanmuuttoviraston tavoitteena on ratkaista perhesideperusteiset oleskelulupahakemukset laissa säädetyssä määräajassa ja ylittää tuo aika korkeintaan sellaisissa tapauksissa, missä ylitys johtuu lain mukaisista poikkeuksellisista olosuhteista. Valitettavasti tässä tapauksessa Maahanmuuttovirasto ei siinä kuitenkaan onnistunut.

3 RATKAISU

Katson Maahanmuuttoviraston menetelleen lainvastaisesti kantelijan puolison perhesidettä koskevan oleskelulupahakemuksen käsittelyssä. Maahanmuuttoviraston käsittelyaika on ylittänyt ulkomaalaislain 69 a §:ssä säädetyn 9 kuukauden määräajan.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti.

Ulkomaalaislain 69 a §:n mukaan perhesiteen perusteella tehtyä oleskelulupahakemusta koskeva päätös on annettava hakijalle tiedoksi viimeistään yhdeksän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä. Poikkeuksellisissa olosuhteissa päätös voidaan antaa tiedoksi myöhemmin. Poikkeukselliset olosuhteet asian käsittelyn aikana voivat tarkoittaa esimerkiksi poikkeuksellisen vaikeaa tapausta, ulkomailla tapahtuvan suullisen kuulemisen vaatimaa poikkeuksellisen pitkää aikaa taikka lisäselvitysten tai lausuntojen hankkimista. Lisäselvitysten ja lausuntojen hankkimista voidaan pitää poikkeuksellisina olosuhteina vain, jos kyseessä on tavallisesta asian selvittämisestä poikkeava, laajempi tai vaivalloisempi lisäselvityksen tai lausunnon hankkiminen.

Kantelijan puoliso jätti perhesideperustaisen oleskelulupahakemuksen Suomen edustustoon 31.5.2018. Hakemuksen käsittely oli selvitysajankohtana (8.5.2018) viivästynyt reilut kaksi kuukautta. Asia oli vielä tuolloin ratkaisematta, eikä ratkaisujankohda ollut Maahanmuuttoviraston tiedossa. Tapaukseen ei Maahanmuuttoviraston mukaan liity ulkomaalaislain 69 a §:n mukaisia poikkeuksellisia olosuhteita.

4 TOIMENPITEET

Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 10 §:n 1 momentin nojalla annan Maahanmuuttovirastolle huomautuksen edellä selostetusta asian käsittelyn viivästymisestä. Tässä tarkoituksessa lähetän Maahanmuuttovirastolle jäljennöksen tästä päätöksestäni.